

MATERIÁL Č. 4

PŘÍBĚH IQBÁLA MASÍCHA

Zdroj: [MORAL HEROES](#)

V polovině devadesátých let jeden bystrý chlapec celosvětově ovlivnil diskusi o otázce dětských otroků. Život Iqbála Masícha předčasně zhasl krátce po jeho 13. narozeninách, ale svým působivým vystupováním a výřečností povzbudil ostatní dělníky a děti pracující v otrockých podmínkách, aby následovali jeho příkladu. Na tento problém upozornil veřejnost a prosazoval vzdělávání, aby ostatní lidé mohli bojovat za svá práva a v robotárnách po celém světě ukončit toto nespravedlivé vykořisťování.

Iqbál Masích se narodil v roce 1983 v chudé obci Muridke u pákistánského města Láhaur. Jeho rodinu tížily finanční obtíže, a tak ještě když byl Iqbál malý, otec Sajf se rozhodl odejít. Když byly Iqbálovi čtyři roky, matka Inájat potřebovala peníze na svatbu staršího syna. Protože rodina už byla zadlužená, vzala si půjčku Iqbálovým jménem u místního podnikatele. Matce se však nepodařilo tuto půjčku do dvou let splatit a byla nucena Iqbála „zapůjčit“ na práci, aby dluh urovnala.

Iqbál začal pracovat v továrně na koberce jako jeden z mnoha dětských nucených dělníků. Přestože dřel čtrnáct hodin denně, šest dní v týdnu, nikdy nevydělal dost peněz na splacení dluhu, nákladů na „učňovskou praxi“, pracovních nástrojů, jídla, pokut za chyby, kterých se dopustil, nebo rostoucích úroků. Ačkoli byl vázaný „jen“ dluhem, neměl podobně jako miliony jiných dětí, které otročily na své zaměstnavance, naději na opětovné nabytí svobody. V Pákistánu byla nucená práce, dětská práce a práce otroků zakázána. Tyto formy práce však začaly bujet za zkorumpované vlády a policie, jejíž příslušníci žili z úplatků místních podnikatelů.

„Děti by měli v ruce držet pero, ne pracovní náčiní“ – Iqbál Masích

Iqbál se v deseti letech rozhodl utéct. Musel vydržet horko, stísněné prostory, vzduch plný vlněného chmýří a časté bičování, bití a řezné rány, kdykoli polevil v pracovním tempu. Přestože byl Iqbálův tělesný vývoj opožděn v důsledku podvýživy a trpěl nedostatkem pohybu, podařilo se mu s několika kamarády uprchnout. Běžel na místní policejní stanici, kde vylíčil, jak zaměstnavatel děti bije a drží je jako otroky. Policista na služebně dal bohužel přednost odměně za nález uprchlých otroků a Iqbála vrátil jeho majiteli Aršadovi. Majiteli dokonce poradil, aby Iqbála ke stroji na výrobu koberců přikoval, a Aršad jej tělesnými tresty a hladověním přinutil k práci.

Ve 12 letech se Iqbál dostal na oslavy Dne svobody pořádané stavebnickými odbory. Na nich se dozvěděl o svých pracovních právech a o tom, že otroctví na odpracování dluhu bylo před několika lety postaveno mimo zákon. Vláda nejen přijala zákon zakazující otroctví, ale současně zrušila všechny dluhy podniků, které měly na oplátku propustit na svobodu všechny své dlužníky. Bohužel jen velmi málo podniků se svých otroků vzdalo. Když byli ostatní účastníci oslav vyzváni, aby vystoupili před shromážděním, přihlásil se Iqbál o slovo. Iqbálův příběh udělal silný dojem na odborového předáka Ehsánulláha Chána, který se rozhodl chlapci pomoci a zorganizoval hnutí na jeho osvobození. Majitele továrny Aršada se důrazným nátlakem podařilo přesvědčit, že jedná nezákonně, a Aršad Iqbála a některé další dětské otroky propustil na svobodu.

Dvanáctiletý Iqbál se stal významnou osobností hnutí za zrušení otroctví v Pákistánu. Začal chodit do školy, kterou pro bývalé dětské otroky zřídila Fronta za zrušení nucené práce, a čtyřletý výukový program se mu podařilo absolvovat za pouhé dva roky. Jak pronikal do pracovního práva a problematiky lidských práv, začal využívat své energické osobnosti a zastávat se zotročených pracovníků. Tajně pronikal do továrních objektů a vyptával se dětí, které tam viděl, na jejich zážitky a zjišťoval, zda tam pracují jako otroci. Bylo to neobyčejně riskantní počínání. Kvůli svému podvyživenému tělu a zpožděnému růstu však Iqbál vypadal pouze na šest let, a proto většinou nebyl vnímán jako hrozba.

Fronta Iqbála vysílala agitovat do továren a na demonstrace do všech částí Pákistánu, o nichž se vědělo, že tam stále používají nucenou práci. Zapáleně vzdělával zotročené dělníky a vybízel je k útěku. Iqbál sebevědomě a výmluvně pokračoval v kritice nekalých praktik navzdory tomu, že mu organizované podnikové mafie vyhrožovaly smrtí. Toho roku uprchlo odhadem více než 3 000 pákistánských dětí od svých majitelů poté, co se zúčastnily manifestací nebo schůzí uspořádaných Frontou nebo vyslechly její projevy.

Iqbál Masích začal díky svému působivému příběhu cestovat do zahraničí, kde se angažoval v osvětových kampaních upozorňující na dětské otroky a zasazoval se o jejich osvobození. Všude, kde se objevil, inspiroval ostatní (zejména děti) a zapojil se do hnutí na ukončení dětského otroctví.

„Chtěl bych udělat totéž, co Abraham Lincoln... Rád bych to udělal v Pákistánu“ – Iqbál Masích

V roce 1994 Iqbál vystoupil s projevem ve Spojených státech. Poté se vrátil domů do Pákistánu a poslední měsíce svého života strávil školní docházkou v naději, že se stane právníkem a bude bojovat za dělníky na nucených pracích.

16. dubna 1995 byl Iqbál zavražděn střelou z brokovnice mířenou do zad. Právě se na kole vracel s několika kamarády domů ze mše.

Podle oficiální policejní zprávy ho nešťastnou náhodou zastřelil místní zemědělec Ašraf Hero. Policie uvedla, že se ke svému činu přiznal po několikahodinovém mučení. Protože byl Iqbál hlavním nepřítelem místního zločinného sdružení výrobců koberců, jeho vraždu začala vyšetřovat Pákistánská komise pro lidská práva. Brzy však dala za pravdu policejní verzi. Navzdory oficiální zprávě se mnozí lidé domnívají, že Iqbála Masícha zavraždil někdo z místní mafie, která již kontrolovala práci policie, a poté byla vina svalena na Ašrafa Hera.

Iqbál Masích je naším hrdinou, protože se odvážně zastal dětských otroků a dělníků na nucených pracích trpících v Pákistánu i na celém světě. Navzdory krátkému životu vyslal vášnivé a silné poselství, v němž tisíce lidí povzbudil v boji za svobodu a mnoho dalších lidí po celém světě inspiroval k tomu, aby se k jeho úsilí připojily. Podle odhadů dnes v Pákistánu žije asi 75 000

DŮM EVROPSKÝCH DĚJIN

otroků. Iqbálův osud zanechal dojem na mladém Kanadánovi Craigu Kielburgerovi, který chtěl přispět ke zlepšení situace a za tímto účelem založil organizaci na pomoc dětským otrokům [Free the Children](#).

Zdroj: [MORAL HEROES](#) J. Kile, naposled aktualizováno 8. května 2012